

KOLOZSVARI FRISS ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, ünnep után való napon is.

Felelős szerkesztő LENGYEL BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szép-utca 1. sz. Telefon-szám 503.

LEGUJABB.

— Éjjel érkezett távirati és telefonos jelentések. —

Megrendelt küldöttség.

Budapest, dec. 17. (Saját tud.) A fővárosi törvényhatóság tanácstermében valami Zettel Gyula nevezetű kereskedő elnöklete alatt „kis kereskedők és iparosok” gyűlést tartottak. A nagy garral hirdetett gyűlésen közel százan vettek részt. A gyűlésen Kammer tőzsde-tanácsos felszólította a kereskedőket a tömörülésre. Mire Wolmaravics Sándor ny. tábornok indítványozta, hogy a „nagygyűlés” küldöttséget meneszteszen Fejérváry Géza báróhoz. A javaslatot a gyűlés elfogadta és a megrendelt gyűlés bohózatba illő küldöttsége Zettel vezetésével Fejérvárynak emlékiratot nyújtott át, amelyben kérték a táborszerenagyot, hogy „bármilyen módon rendet csináljanak az országban”, mert a válság tarthatatlan helyzete különösen a kiskereskedők és iparosok megélhetését lehetetlenné teszi. Fejérváry válaszában kijelentette, hogy kötelességének tartja a türelmetlen helyzetnek szanálását és ennek érdekében minden törvényes eszközt igénybe fog venni. A gyűlés általános képe s lefolyása kétségtelenné teszi, hogy Kristóffyék megrendelésére gyűltek össze a kereskedők és iparosok elenyésző csekély súlyllyal egyáltalában nem bíró töredéke. Ez a taktika is tehát csütörtököt mondott.

Lukács akciója.

Budapest, dec. 17. (Saj. tud.) Lukács László titokban tartja akciójának eddigi eredményét. Sőt még kihallgatásának megtörténtéről sem nyilatkozik. Azonban tény az, hogy Lukács a királynál kihallgatáson volt és az is valószínű, hogy akciója teljes kudarccal végződött.

A törökszentmiklósi választás.

Törökszentmiklós, december 17. (Saját tud.) A Somogyi Aladár lemondása folytán megüresedett képviselői állás betöltésére ma folyt

le a választás. Jelölve voltak Pallavicziny Endre gróf és Somogyi Aladár függetlenségi és Bellák Antal szociálista programmal. A választásból immár harmadszor, Somogyi Aladár dr. került ki győztesen négy többséggel.

Tisza működik.

Budapest, dec. 17. (Saját tud.) A szabadelvű pártkörben az este élénk megbeszélés tárgyát képezte az a híresztelés, hogy Tisza titokban Bécsben járt és a királynál kihallgatáson volt, amely alkalommal sikerült a királyt megingatni az általános választói jog megadásával szemben. Számos körülmény valószínűvé teszi, hogy a király tényleg már nem lelkesedik annyira a népjogokért s valószínű az is, hogy ez Tisza kihallgatásának az eredménye.

Cáfolnak az oláhok.

Budapest, december 17. (Saj. tud.) A nemzetiségi képviselők elhatározták, hogy testületileg megjelennek Kristóffy előtt. Küldöttségük útján a belügyminisztert megakadják győzni arról, hogy az oláh lázadásról elterjesztett hírek csak rémmesék. — Azonkívül Pop Csicsó István több társával felhívást intézett az oláh papokhoz és tanítókhoz, hogy akadályozzák meg azt, hogy a román népet ily rémmesékkel kompromittálják. Vásárhelyi, aradmegyei megyefőnökhöz pedig tiltakozást intéztek amiatt, hogy az oláhok lakta havasokat katonákkal árasztotta el.

A vezérőlbizottság ülése.

Budapest, dec. 17. (Saj. tud.) A vezérőlbizottság ma este Kossuth Ferenc elnöklete alatt ülést tartott, amelyen megbízták Apponyi Albert grófot, hogy a Ház 19-iki gyűlésén javaslatot terjesszen a törvényhatóságok sérelmének orvoslása ügyében és hogy szóvá tegye a kormány elkövetett erőszakoskodásait a vármegyékkel szemben. Zichy Aladár grófot pedig megbízták, hogy a Ház ugyanezen ülésén

a póttartalékosok családjainak kárpótlása ügyében terjesszen javaslatot a Ház elé.

Szociálista népgyűlés.

Budapest, december 17. (Saját tud.) Nyitrán ma a szociálisták nagy népgyűlést rendeztek, melyen a helybeli és környékbeli szociálisták nagyszámúban vettek részt. A gyűlésen Jócsák Kálmán a budapesti pártvezetőség kiküldöttje beszélt az általános választói jogról elvtársai nagy tetszésétől kísérve.

Szöknek a főispánok.

Budapest, december 17. (Saj. tud.) Tallián Gyula somogy megye adminisztrátora ma benyújtotta lemondását a belügyminiszterhez.

Beniczky — Lassberg ellen.

Budapest, december 17. (Saj. tud.) Beniczky alispán, ki szabadságáról csak nemrég tért haza, még eledig Lassberggel nem találkozott. Az alispán kijelentette, hogy ő a megyefőnököt fel nem keresi és ha Lassberg vele találkozni akar, akkor keresse fel őt. Kijelentette továbbá, hogy Römert főjegyzőnek nem ismeri el, de míg a hivatalos dolgokat tőle átveszi, kénytelen érintkezni vele, azután azonban minden összeköttetést megszakít Kristóffy kiküldöttjével. Holnap Beniczky alispán felkeresi Kristóffy és megkérdezi, hogy tulajdonképpen mi a szándéka a jövőre nézve? Követelni fogja, hogy végre nyilatkozzék a belügyér, mert a vármegyén már türelmetlenek az eddigi állapotok.

Képviselői beszámoló.

Budapest, dec. 17. (Saját tud.) Kaposvárt ma tartotta beszámolóját Tahy László orsz. képviselő. A beszámolót nagyszámú választópolgár hallgatta végig és lelkes ovációban részesítette népszerű képviselőjét.

Issekutz megyefőnök lemondott.

Fogynak a gyászmagyarok.

(Saját tud.) Issekutz Gyula dr. kir. táblabíró a tegnapi levelet intézett Kristóffy belügyérhez, amelyben kijelentette, — hogy a megye főnökségére nem reflektál. Tehát még egy ko-

lozsvári férfiú, a ki még idején megértette gyászszereplésének szomorú voltát és a ki igyekezett a közvélemény felzúdulását visszalépésével magáról elhárítani.

Habár a Kristóffy-fajta főispánok nem akarnak mind kötélnék állni s úgy táncolni, a hogy a gazdájuk szeretné, — akadtak ugyan olyanok is, a kik installáltatták magukat, csendőrszuronyonnyal, záptojással tintatartóval, de miután tenni semmit sem tudtak, s miután a tisztviselők szóba sem állottak velök; sőt kerülték őket, mint a bélpoklosokat, — egymásután mondottak le disztelen szereplésükről. Nem hajlandók bőruket céltáblául továbbra is odaadni a kormánynak.

A lemondott zempléni főispán, Pallavicziny örgróf azt írta többek között levelében; „nem akarok tovább a dicső multu vármegye kárára lenni”; a kolozsvári főispán Teleki gróf, szintén ilyen szellemben nyilatkozott. Mit jelent? Azt, hogy dicstelen installációjuk után ezek a főispánok visszadöbbennek a további erőszakosságoktól, melyeket Kristóffy parancsára el kellett volna követniök. Szégyen volt eddigi szereplésük, de menekedni óhajtottak legalább az újabb gyalázzattól. Megbélyegezték önmagukat, de reményük van, hogyha egyéniségükhöz méltóan ismét szürke emberekké válnak, akkor az idő lemossa róluk a megszegyenítő bélyeget.

Lemondásukban nagy erkölcsi tanúság rejlik. Ime a kormányt saját és pedig „fáradságot és anyagi áldozatokat nem kimélve” nehezen megszerzett s egy ideig kötélnek állt emberei is cserben hagyják, mert elég ha nyakig usztak, de végkép elmerülni nem akarnak a posványban, melyben előbb-utóbb meg kell fulladnia annak, aki Kristóffyék kreaturájaként segédkezet nyújt a jogtiprásokhoz. Ezekkel a lemondásokkal züllésnek, az erkölcsi lehetetlenségnek vádjára ime azok részéről is hull a

Karácsonyi vásár! ♦ Nagyvárosok mintájára!

SIMON és LŐRINCZ - cégnél

Wesselényi Miklós-utca 15.

— kínálkozik mindenkinek a legjobb alkalom arra, hogy —

Karácsonyi és Újévi hasznos ajándéktárgyait nagyon jutányos árban beszerezhesse!

Üzletünkben található minden kigondolható célszerű női és gyermekruházati cikkek: u. m. 120 cm. széles ruha és blúz-kelmék 40 krtól feljebb, 75 cm. tennissz. flanellek 16 krtól Barchetek 25 krtól feljebb, női és férfi fehérneműek, szörme boák és muffok, kész blouzok, aljak és gyermek-ruhák nagy választékban.

kormányra, a kiket azért neveztek ki megyefőnökké, hogy a kormány mellett csináljanak hangulatot. A hangulatot meg is teremtették, de nem a kormány mellett, hanem *ellene*.

Issekutz lemondását különös meglepéssel fogadják, mert mielőtt még az aktivitás terére lépett volna, megkímélte a Kolozsváriakat attól, hogy társadalmának még egy ismert tagja Kristóffyéknek segédkezett nyújtson az erőszakoskodáshoz. Felháborodással fogadtuk Issekutz hazafiátlan vállalkozását és annál nagyobb meglepéssel konstatáljuk, hogy Kristóffy bűnös törekvése ezuttal is kudarcot vallott.

A következőkben közöljük Issekutz levelét, a melyet tegnap küldöttel Kristóffy címére:

Kegyelmes Uram! — Biró pályámon a politikai élet harcától távol — nem szoktam meg, s így nem tudtam mérlegelni azon következményeket, melyek éppen a jelen válságos helyzetben egy főispáni állás betöltésével járnak. — Nem személyem féltése, hisz ha hazám ügyének szolgálatáról van szó, a személyemet fenyegető veszélyek előttem nem számítanak. — de a gyermekeim és családom nyugalma és határozott kívánsága, — birói pályámhoz való ragaszkodás, a politikai küzdelmekről való idegenkedésem — kényszerítettek, hogy a Nagyméltóságod által réazemre felajánlott főispáni állást el ne fogadjam és kérem Nagyméltóságodat, hogy erre vonatkozólag ne talán megtett magas intézkedéseket visszavonni — és a főispáni állásnak el nem fogadására vonatkozó elhatározásomat kegyesen tudomásul venni méltóztassék. Lévéen nagyméltóságod m. kir. miniszter ur alázatos szolgálója. Dr. Issekutz Gyula, kir. ít. táblabíró.

Rejtélyes halál a Csipke-utcában.

Gyilkosság, vagy öngyilkosság?

(Saj. tud.) A kolozsvári rendőrség büntügyi osztályát tegnap óta rejtélyes eset foglalkoztatja. A tegnap délután két órakor ugyanis Kupa István kereskedőt Csipke-utca 2. szám alatti lakásán ágyában megszurva találták és mielőtt még kihallgatták volna a szerencsétlen embert kiszenvedett. A rendőri vizsgálat erélyesen folyik annak kiderítésére, hogy öngyilkosság, vagy pedig gyilkosság kérdése forog fenn? Több jel arra vall ugyanis, hogy Kupa bűntény áldozata. Az eset részletei a következők:

Tegnap délután 2 órakor a mentőket telefon utján sürgősen kihívták a Csipke-utcába 2-dik szám alá. A mentők nyomban kivonultak a helyszínre, hol Kupa István nevezetű nyulbőrrel házalót ágyában alétan találták és mellén több tárogató sebétől patakzott a vér. Mielőtt azonban a mentők mentési munkájukhoz hozzáláthatnak, a súlyosan sebesült m. kir. börtönészei kiszenvedett. Ezek után a mentők már csak a beállott halált konstatálhatták. A mentők nyomban bejelentették az esetet a rendőrségnek;

mire onnan Mihály József rendőrfogalmazó, dr. Pataki Jenő városi tisztí orvos kíséretében kiszállottak a véres eset színhelyére.

A rendőrorvos a megejtett vizsgálat után megállapította, hogy a szerencsétlen ember a mellén és hasán szenvedett több szurást, a mely közül kettő feltétlenül halálos kimenetelű volt. Az ezután bevezetett rendőri vizsgálat valószínűvé teszi, hogy Kupát meggyilkolták és nyomban széleskörű nyomozatot indított a rendőrség a gyilkosság körülményének megállapítására és a gyilkos kézrekerítése iránt.

A rendőrségen a vizsgálat részleteit a nyomozás érdekében titkolják, de **hazafi utakon vett értesülésünk szerint, a rendőrség már nyomában van a gyilkosnak.**

MIREK.

* Szeretevendégség. A Bethlen Gábor-kör ifjúsága a tegnap délután a református teológia termében ugynevezett szeretevendégséget rendezett. Ez alkalommal jóval öt óra előtt szorongásig megtöltötte a termet a nagy és előkelő vendégközönség. A csekély belépti-díj fejében a megjelenteknek hölgyek teát és szendvicset tálaltak föl; uzsonnázás közben pedig a következő nagy gonddal összeállított műsor szolgáltatta a szellemi táplálékot: A Bethlen Gábor-kör jól szervezett dalárdája a XXV. zsoltár precíz elénkésésével és Csia Pál köri tag megható imájával kezdték meg az előadások sorozatát. Mendelsohn: *Az ur napja* című énekét ezután Kronpecher Berta ur-hölgy és Lamán György ur énekeltek; míg Régeni István harmoniumon kísérte őket. A kiválóan sikerült programpontra a közönség zajos tapsa kísérte. Kacsó Lajos Tompa „Kenyérkő” című költeményét szavalta el hatásosan. Ezután nyolc köri tag *Abt Szent edes áhitat* című vallásos énekét adta elő harmonium kíséret mellett. A műsor legértékesebb száma azonban Kenessey Béla ig. tanárnak érdekes biblia-magyarzata volt. Végül a dalárda elénekelt a XL. zsoltárt, mire a sikerült ünnepély 7 órakor véget ért.

* Nagy zenekari hangverseny. A kolozsvári zenekonzervatórium igazgatósága a szombaton este rendezett nagy zenekari hangversenyt tegnap délután 5 órakor az ifjúság számára megismételte. Ez alkalommal testületileg megjelentek a hangversenyen a tanítóképző intézet, a felsőbb leányiskola, a kereskedelmi akadémia növendékei, továbbá több más iskola tanulói és nagyszámú érdeklődő közönség. A klasszikus hangverseny első pontja Bloch „Nyitánya” volt, melyet az egyesített filharmonikus és honvédzenekar adtak elő nagy hatással. Hajdu g-dur szimfóniájának, különösen a melódikus andale része, melyet a zenekar kiváló gondnal és precizitással adott elő, nagy hatással volt a közönségre. A hangverseny legsikerültebb programszáma azonban Beethoven c-moll zongoraversenye volt, melyet Rigó Anna zongoraművésznő játszott el zenekarkísérettel fenomenális technikájáról és kiváló zenei érzékéről téve tanúságot. Mendelson „Valpurgis éj” című oratóriuma volt az utolsó pont. E oratóriumban a zenekar és Farkas Ödön a dirigens minden tekintetben kiváló nyújtottak, hanem az énekharok nem igen alkották meg a kritikát. A hang-

verseny rendezéséért elismerés illeti Farkas Ödön igazgatót és Borsay Samu honvédkarmestert, kinek fáradságot nem ismerő buzgalma lehetővé tette, hogy Kolozsvárt ily nagyszabású zeneestélyben lehetett részünk.

Hungária kávéház

Kolozsvárt, (Óvár) egész ujonnan átalakított.

Nagy billiárd verseny hetenként 3-szor hétfőn, szerdán és pénteken 500 pontos. Elsőrendű Lefkovits-féle Stabil Mester Tekeasztalok. Kitűnő hazai és külföldi kávéházi italok. Hideg buffet. Külön helyiségek! Szolid és pontos kiszolgálás! A n. é. közönség pártfogásáért esedezik Kardos Simon, kávé.

Lapkiadó:

Ujhelyi M. és Társa.

Hová menjünk?
a Jókai-utca 4. sz.
a Jókai-kávéházba!

Megérkeztek a Carambol-Club kedvenc szórakoztatói **3 új stabil** Mester Tekeasztal. Valódi BRUNSWICK-féle Amerikai Kautsuck mantinellel. Lefkovits I. és Társa cs. és kir. tekeasztal-gyárából Budapest. Naponta dus izletes Buffet; Kávéházi italai a n. é. közönség legmesszebb menő igényeinek megfelelnek. A legszolidabb éjjeli mulatóhely. Pontos kiszolgálás!

HEIMANN SÁNDOR kávé.

Braun Mihály

hangszerkészítő, a kolozsvári Zene-Conservatorium szállítója, —

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u.

18. szám

Valódi olasz, német quint-tiszta bél és csak saját készítményű fonott hurok. Grammophon, Grammophon-lemezek, tük és mindenféle alkatrészek raktáron tartanak.

Nagy Könyvesarnok

Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 4. sz.

Tisztelt vevőim becses figyelmét felhívom, hogy a karácsony és újév alkalmával képeskönyvek, ifjúsági ajándék-könyvekkel dusan raktáromat felszereltem és **olcsó árak** mellett adatnak el. — Minden vásárlási kötelezettség nélkül raktárom t. cz. vevőimnek megtekintés végett rendelkezésére áll.

Könyvek és könyvtárak magas árért megvételnek.

Őszi Albert

ékszerész és órá

Kolozsvárt

Wesselényi Miklós-utca 2.

Óra-vásár, 1000 drb. óra raktáron. Újdonság lapos órákban.

Egész lapos férfi acél óra	9 K
Nagyobb lémszámlappal	11 K
Prima leglaposabb	13 K
Kettős fedelű női ezüst vagy férfi óra	12 K
Női arany óra	23 K
Kettős fedelű arany óra	31 K

1 drb. legfinomabb nickel keretű szemüveg v. csíptető (orvosi rendelésre is) 1 frt. — 1 drb. borotva írásbeli jótállás mellett 1 forint.

Késműárak, látszerészet cikkek, vivőeszközök, stb o nagy választékban o

Kun Mátvás

műköszörtüs, kés- és kard-műves, látszerészüzletében,

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 2. sz.

o Készüléscsk, javítások és o nickelezések elvállaltatnak. o

Legjobb karácsonyi és újévi ajándéknak

színházi és tábortárcsövek, ugyszintén arany és double orcsíptetők, szemüvegek, teknőc és gyöngyház lorgnetek, aneroïd barometerek, köröm ápoláshoz való cikkek, angol és solingeni zsebkések, borotvák a legjobb és legszébb kivitelben. —

Deutsch Miksa

orvos sebészeti műszerés és látszerész, Mátvás király-tér 5. sz.